

KISALUOTSIN OHJEISTUS

ALUE- JA HAATAJAKILPAILUN VALMENTAJAN OHJEET

Sarjan tavoite

Haastajakilpailun tavoitteena on innostaa ja opettaa aloittelevat junioripurjehtijat huoltajineen harrastamaan kilpapurjehdusta. Tavoitteena on siis 1. Oppia 2. Pitää hauskaa ja 3. Saada uusia kavereita.

Purjehtijoiden taidot haastajakilpailun kisoihin osallistumista varten

1. Peruspurjehdustaidot

Ennen kilpailuihin lähtemistä pitäisi purjehtijan omalla seuralla tai mökkirannassa oppia purjehduksen perusteet, venda, jiippi, luoviminen, sivutuuleen ja myötätuuleen purjehtiminen. Suositeltavaa on SPV:n vihreän purjehdusmerkin suorittaminen (www.spv.fi Lapset ja nuoret - materiaalipankki) oman seuran harjoituksissa ennen Haastajakilpailuihin osallistumista.

2. Sääntöjen perusteita varten purjehtijan tulee osata:

- näyttää mistä tuuli tulee
- kummalla halssilla vene on (oikea=styyra vai vasen=paara) – värimerkistö puomissa auttaa tunnistamaan halssin!
- sanoa samalla halssilla olevista veneistä, ovatko veneet peräkkäin vai rinnakkain
- osata kertoa rinnakkain samalla halssilla olevista veneistä, kumpi on tuulen puolella

3. Purjehtijan tulee osata seuraavat sääntöjen perusteet

- vasemmalla halssilla oleva vene väistää oikealla halssilla olevaa venettä
- samalla halssilla tuulen puolella oleva vene väistää alapuolella olevaa venettä
- samalla halssilla selvästi perässä oleva vene väistää edellä purjehtivaa venettä
- merkkiä kierrettäessä ulkopuolella oleva vene väistää sisäpuolella olevaa venettä
- etuajo-oikeutettu vene ei saa tahallaan ajaa päin, senkin tulee välttää törmäystä ja tehdä sitten protesti
- kääntömerkkeihin ei saa koskea
- haastajakilpailuissa kaikista sääntövirheistä seuraa yksi 360 asteen käännös (venda + jiippi)

Vaatimukset kisaluotsille

Kevytvenepurjehduksen ja kilpapurjehduksen perusteiden osaaminen, mielellään vähintään SPV:n Ohjaajakurssin suorittaminen. Huumorintajua, empatiaa, reipasta urheilumieltä – hymyssä suin, kannustavasti, mutta määrätietoisesti siten, että aloite säilyy kisaluotsilla. Varusteena mielellään megafoni, ei karjumista varten, vaan jotta voidaan neuvoa rauhallisella puheäänellä siten, että lapset kuulevat.

Rannassa

Kisaluotsi pitää/osallistuu **kipparikokouksen**, johon myös huoltajat osallistuvat. Kokoa kaikki purjehtijat tiiviiseen rinkiin, huoltajat purjehtijoittensa taakse. Jokainen purjehtija esittelee itsensä (nimi, ikä, seura, monesko aluekisavuosi). Esittelykierroksen jälkeen pari jumppakierrosta, esim. siten, että jokainen sanoo vuorollaan ääneen naapurinsa nimen – jos ei muista, niin kaverit auttavat. Käytä riittävästi aikaa, tavoite on, että kaikki oppivat tuntemaan toisensa nimeltä (varsinkin kisaluotsi oppilaansa!).

Kertaa, miksi ollaan tultu kisoihin. (1. Oppimaan, 2 jne – muistuta, että tulokset ovat oppimisen lieveilmiö, ensin mitataan etäisyyttä toiseksi viimeiseen veneeseen, sitten lasketaan taakse jääneitä veneitä jne).

Muistuta, että purjehdus on herrasmieslaji, kaikki ovat vastuussa siitä, että kaikilla on hauskaa. Kaikki, myös vanhemmat vastaavat siitä, että kiusaamisen suhteen vallitsee nollatoleranssi.

Kertaa vielä haastajakisojen valmennusperiaate. Kilpapurjehdussääntöjen vastaisesti kisaluotsi neuvoo kilpailun aikana, kuitenkin siten, ettei vaikuteta veneiden keskinäiseen järjestykseen ja keskitytään auttamaan häntäpäin veneitä oppimaan ja pääsemään radan ympäri. Turvaveneet auttavat apua tarvitsevia, mutta muut kuin kisaluotsi eivät valmenna kisan aikana.

Varmista kysymällä, että kaikki osaavat purjehduksen perusteet.

Selitä kaavion tai käpyjen ja kivien avulla rata, kertaa perussäännöt.

Selitä starttiproseduuri ja kerro, että kuulutat megafonilla aikaa ja neuvot purjehtijoita starttilinjalla. Selitä, että viimeisen minuutin aikana pitäisi pyrkiä olemaan mahdollisimman lähellä linjaa, oikealla halssilla löysin purjein paikkaa varaten.

Jos rannassa on simulaattori, näytä kokoneemman purjehtijan avulla mikä on oikea purjehdusasento, miten jatkopinna pidetään polvien päällä yläotteella, miten alamerkillä skuutataan molemmilla käsillä. Näytä myös venda ja jiiippi siten, että purjehtija ei mene polvilleen tai pyllylleen veneeseen, vaan siirtyy laidalta toiselle. Selitä myös oikea kainalon alta äyskäröintityyli siten, että skuutti ja pinna ovat takakädessä. Jos aika riittää, anna kunkin kokeilla vuorollaan.

Muistuta ja näytä, miten kryssillä purje skuutataan siten, että puomin pää on peräkulman yläpuolella. Kertaa, miten kryssillä vene pidetään suunnassa, puomi kulman päällä ja suunta niin ylös, että purje juuri pysyy vedossa. – voit myös lyhyesti kerrata ja sopivalla tuulella näyttää simulaattorin luona virtauslankojen toimintaperiaatteen.

Voit myös simulaattorilla näyttää, miten piistä pääsee pois peruuttaen pitämällä skuutti löysällä ja työntämällä pinnaa pois itsestä. Kun vene on kääntynyt sivutuuleen, vedetään peräsin suoraan ja skuutti sisään samanaikaisesti ja vene lähtee liikkeelle.

Kertaa päivän olosuhteiden mukaan tärkeimmät veneen trimmaukseen liittyvät asiat (maston kallistus, n. 278 – 282 cm, kovassa tuulessa alaliikki ja puomin alavetäjä kunnolla kireälle, purjeen kulmat max 10 mm irti mastosta ja puomista, litsit paikoillaan, kukonjalka max 10 cm irti puomista – muuten vaarallinen, koska purjehtijan pää voi jäädä väliin). Reippaassa tuulessa laita skuutteihin solmut, niin että purje pääsee lensillä ulos vain max 80 asteen kulmaan. Kierrä veneet läpi ennen vesille lähtöä ja tarkistaa, että kellukkeet ovat täynnä ja kiinni, äyskäri ja mela narulla kiinni, 8 m hinausköysi kiinni ja mastolukko paikoillaan.

Pyri antamaan ensikertalaisille ja aloittelijoille kisakummit. Ensikertalaiset vanhempineen toiseen riviin, kokeneemmat vanhempineen toiseen riviin. Tämän jälkeen perheistä muodostetaan parit, jotka lähtevät yhdessä toisiinsa tutustuen tarkistamaan aloittelevan purjehtijan veneen trimmit ja purjehduskunnon – tämä on käytännössä todettu aikaa säästäväksi ja sosiaalisesti hyväksi menetelmäksi. Kisakummi voi auttaa ja neuvoa opetuslastaan myös matkalla radalle, kannustaa kisan aikana jne.

Vesillä ennen kisaa

Varmista vielä, että veneet ovat suurin piirtein oikein trimmattuja (masto pystyssä, puomi ei saa roikkua liian alhaalla, kukonjalka ei saa olla liian löysällä). Jos tuulee reippaasti, varmista, että kevyiden purjehtijoiden depowering-trimmaus on tehty: köli kryssilläkin 10 – 30 cm ylhäällä, alaliikki kireällä, kiristä puomin alavetäjä vetämällä skuutti pohjiin ja kikistä löysät pois, spiira reilusti löysäksi (reilu vekki puomin päästä maston toppiin, jolloin takaliikki aukeaa).

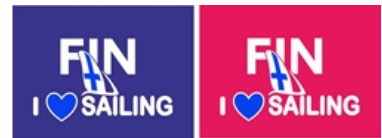
Varmista, että kaikki ehtivät starttialueelle ajoissa, koeta ehtiä moikkaamaan ja kannustamaan kaikkia purjehtijoita.

Kilpailun aikana

Starttiproseduurin aikana kaitse laumaa niin, että kaikki pysyvät linjan läheisyydessä ja nuorimmatkin purjehtivat rohkeasti linjalle. 5 -4 -1 –minuutin sekä startin yhteydessä ilmoita megafoonilla muutama sekunti ennen viestiä, mitä tulee seuraavaksi. Viimeisen minuutin aikana voit laskea aikaa esim 10 sekunnin välein ja neuvoa veneitä lähestymään linjaa. Säilytä leppoisa tunnelma, mutta koeta opettaa purjehtijoita starttaamaan.

Startin jälkeen keskity häntäpään purjehtijoihin. Ole varovainen ajaessasi radalla, huolehdi ettet häiritse kilpailevia veneitä. Kommentoi aktiivisesti kutakin purjehtijaa vuorollaan – anna palautetta istuma-asennosta, skuuttauksesta ja ohjauksesta. Muista, että yli puolet eetteriajasta pitäisi olla kannustavaa kehumista. Toisaalta jaksaa toistaa ja pysyä äänessä – skuutin kireänä pitäminen, tarkka ohjaaminen tuuleen ja veneen pitäminen pystysuorassa yhtä aikaa on kenelle tahansa aika haaste. Mutta kun tsemppaamisen jälkeen purjehtija huomaa, että toiseksi viimeinen vene ei enää katoakaan kauemmaksi, syntyy innostus kisaluotsin kehujen kannustamana.

Kun näet kolarin tai muun sääntörikkeen, muutut kisaluotsista umpireksi. Selitä megafonin avulla rauhallisesti ja yksinkertaisesti, mikä rike tapahtui ja kumman veneen täytyy pyöriä. Opetta saman tien pyörimistä ja kehu ja kannusta pyörivää venettä. Virheitä sattuu, olympiamitalistitkin joutuvat välillä pyörimään.

Puutu myös asiattomaan huutamiseen. Kilpailijat huutavat toisilleen ”styyra!”, ”tilaa!”, ”peitto!” tai ”protesti!”. He eivät kehota toisiaan skuuttaamaan lähtölinjalla, eivät komenna pyörimään eivätkä varsinkaan käytä rumaa kieltä. Selitä jo kipparikokouksessa, että ainoastaan ”protesti!” –huuto tarkoittaa protestia, ei esim. ”pyöri!”. Ja että kiroilusta, huutamisesta, huijaamisesta (aloittelijoille väärin huutamisesta) voi seurata diskauksen säännön 69 perusteella.

Kilpailun jälkeen

Komentoi ja kehu kaikkia joita suinkin ehdit. Hinaa tarvittaessa häntäpäähän väsyneet sankarit maihin.

Rannassa kilpailun jälkeen

Pidä maihintulon jälkeen taas purjehtijoille ja vanhemmille yhteispalaveri. Tiivistä, mietittyä tekstiä, nyt ollaan väsyneitä ja nälkäisiä, mutta toisaalta päivän jälkeen oppi menee hyvin perille.

Mieti jo kisan aikana, missä kukakin on onnistunut – pyri siihen, että voit kehua mahdollisimman montaa purjehtijaa jostain opitusta tai hyvin tehdystä asiasta päivän aikana. Tee mielellään muistiinpanoja päivän aikana, jotta voit briifauspalaverissa käydä keskeisiä asioita vielä läpi. On hyvä myös antaa purjehtijoiden itse kertoa, missä he onnistuivat, mikä sujui paremmin kuin ennen. Ja vastaavasti mikä oli hankalaa, mitä pitäisi vielä harjoitella.

Lopuksi muista kertoa, missä on seuraava kisa ja kannusta kaikkia mukaan!